

Αστική Ανάπλαση του παλαιού αμαξοστασίου του ΟΣΕ / παλαιού σιδηροδρομικού σταθμού Αγίων Αναργύρων Αττικής

Σοφία-Δήμητρα Βίντση - 08/02/2023

Διπλωματική Εργασία

Φοιτήτρια: Σοφία-Δήμητρα Βίντση

Επιβλέπων Καθηγητής: Fabiano Micocci

Σεπτέμβριος 2022

Τμήμα Αρχιτεκτόνων Μηχανικών, Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας

Τοποθεσία: Άγιοι Ανάργυροι, Αττικής

Στην παρούσα διπλωματική εργασία, παρουσιάζεται και αναλύεται η αστική ανάπλαση της περιοχής του Παλαιού Αμαξοστασίου του ΟΣΕ / Παλαιού Σιδηροδρομικού Σταθμού Αγίων Αναργύρων Αττικής.

Πρόκειται για μία περιοχή, η οποία λίγα χρόνια πριν παρουσίαζε ιδιαίτερη κινητικότητα, καθώς στο σημείο εκείνο βρισκόταν από το 1884 ο σιδηροδρομικός σταθμός Αγ. Αναργύρων, με διερχόμενες γραμμές αυτές του Πειραιά - Πάτρας και του Λαυρίου - Αγ. Αναργύρων. Με την παύση της λειτουργίας του σταθμού το 2007, η περιοχή εγκαταλείφθηκε και έμεινε ανεκμετάλλευτη για τα επόμενα χρόνια μέχρι και σήμερα, αποτελώντας μια κενή ζώνη στον αστικό ιστό της πόλης. Πλέον, στην περιοχή εντοπίζονται κτιριακές εγκαταστάσεις σε άσχημη κατάσταση (οι οποίες δεν κρίθηκαν κατάλληλες προς επανάχρηση), παλαιά σιδηρικά και οχήματα, σιδηροδρομικές γραμμές με εμφανή τη φθορά και μια σειρά βαγονιών που φιλοξενούν αστέγους.

Η εγκαταλελειμμένη αυτή περιοχή των 75.036 m² αποτέλεσε σημείο ενδιαφέροντος, με προοπτικές δημιουργίας ενός αξιόλογου αστικού χώρου, ώστε να ενταχθεί και πάλι δυναμικά στην πόλη. Καθώς η περιοχή που μελετάται, ανήκει στο ευρύτερο τμήμα του Δυτικού Τομέα Αθηνών, όπου οι κοινωνικές και πολιτιστικές υποδομές είναι ελάχιστες, η πρόταση ανάπλασης στοχεύει στην αναβάθμιση της περιοχής, η οποία βρίσκεται σε κομβικό σημείο, όπου το Μητροπολιτικό Πάρκο Αντώνης Τρίτσης βρίσκεται στο βόρειο τμήμα ακριβώς από επάνω, η πλατεία Αγίων Αναργύρων στο νότιο τμήμα και ακριβώς δίπλα οι εγκαταστάσεις του Δημαρχείου Αγ. Αναργύρων, ένα Πάρκο Ανακύκλωσης και ένας ποδηλατόδρομος.

MASTERPLAN

ΥΠΟΜΝΗΜΑ

1. ΚΤΙΡΙΟ ΑΓΟΡΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ - FOOD MARKET
2. ΚΤΙΡΙΟ ΑΘΛΗΤΙΚΩΝ ΕΚΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ ΚΑΙ ΓΗΠΕΔΑ
3. ΚΤΙΡΙΟ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ
4. ΒΑΓΟΝΙΑ - ΚΑΝΤΙΝΕΣ (ΧΩΡΟΙ ΕΠΙΣΙΤΗΣ)
5. ΔΗΜΟΣΙΑ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΚΑΙ ΔΙΥΝΟΜΙΚΟ ΤΜΗΜΑ
6. ΕΚΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΔΗΜΑΡΧΕΙΟΥ
7. ΠΑΡΚΟ ΑΝΑΚΚΛΩΣΗΣ
8. ΣΧΟΛΕΙΑ
9. ΠΟΔΗΛΑΤΟΔΡΟΜΟΣ ΑΓ. ΑΝΑΡΓΥΡΩΝ
10. ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΙΚΟ ΠΑΡΚΟ "ΑΝΤΩΝΗΣ ΤΡΙΠΗΣ"
11. ΚΕΝΤΡΟ ΒΡΕΦΩΝ "Η ΜΗΤΕΡΑ"
12. ΙΕΡΟΙ ΧΩΡΟΙ - ΝΑΟΙ
13. ΠΛΑΤΕΙΑ ΑΓΙΩΝ ΑΝΑΡΓΥΡΩΝ
14. 301ο ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΟ ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΟ ΒΑΣΗΣ
15. ΠΑΡΚΟ ΣΚΥΛΩΝ ΑΓΙΩΝ ΑΝΑΡΓΥΡΩΝ
16. ΕΚΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΥΓΕΙΑΣ
17. ΝΕΑ ΜΙΚΡΗ ΛΕΙΚΗ ΑΝΑΠΛΑΣΗ

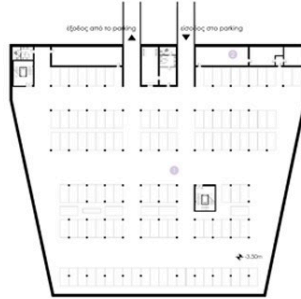
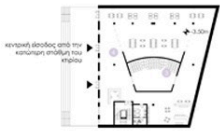
Έπειτα από την εκτεταμένη μελέτη της περιοχής και την ανάλυση του υλικού που συγκεντρώθηκε, ξεκίνησε η διαδικασία του στρατηγικού σχεδιασμού και της επιλογής του προγράμματος που θα φιλοξενεί, ώστε να διαμορφωθεί και να σχεδιαστεί η πρόταση ανάπλασης κατά τον βέλτιστο δυνατό τρόπο.

Οι κύριοι «πυλώνες» για τη διαμόρφωση της ανάπλασης είναι η δημιουργία αρμονικής σύνδεσης με τον περιβάλλοντα χώρο και άρα με το Πάρκο Τρίτση, την πλατεία Αγίων Αναργύρων και τον αστικό ιστό. Συγκεκριμένα, δόθηκε έμφαση στη δημιουργία μεγάλων δημόσιων χώρων, αστικών πλατειών και στη

συνέχιση των πράσινων πάρκων εντός του οικοπέδου. Ο γραμμικός άξονας που ενώνει το βορειότερο με το νοτιότερο τμήμα θα αποτελέσει πέρασμα και συγχρόνως θα αξιοποιηθούν οι σιδηροδρομικές γραμμές που βρίσκονται παράλληλα σε αυτόν τον άξονα.

ΚΑΤΟΨΕΙΣ

ΚΕΝΤΡΙΚΟΥ ΚΤΙΡΙΟΥ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ (ΥΠΟΓΕΙΟ, ΙΣΟΓΕΙΟ, ΟΡΟΦΟΣ Α' ΚΑΙ ΟΡΟΦΟΣ Β')
ΚΤΙΡΙΟΥ ΑΓΟΡΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ - FOOD MARKET (ΙΣΟΓΕΙΟ)

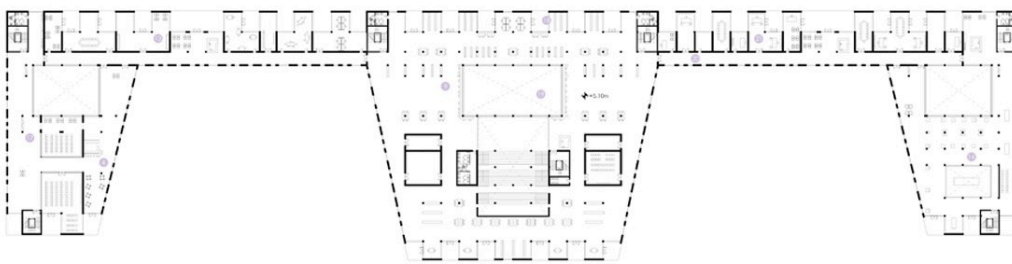
ΚΑΤΟΨΗ ΥΠΟΓΕΙΟΥ ΚΑΛΩΣΚΑ 1:500

ΥΠΟΜΝΗΜΑ ΕΠΕΞΗΓΗΣΗΣ ΧΩΡΩΝ ΚΑΙ ΧΡΗΣΕΩΝ ΣΤΙΣ ΚΑΤΟΨΕΙΣ ΤΟΥ ΥΠΟΓΕΙΟΥ, ΙΣΟΓΕΙΟΥ, ΚΑΙ ΤΩΝ ΟΡΟΦΩΝ ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΑ

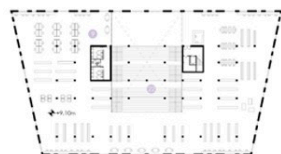
1. ΥΠΟΓΕΙΟΣ ΧΩΡΟΣ ΣΤΑΘΜΕΥΣΗΣ	12. ΑΡΧΕΙΟ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ
2. ΛΠΘΘΚΕΣ - ΑΡΧΕΙΟ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ	13. ΑΙΘΟΥΣΕΣ WORKSHOP
3. ΑΜΦΙΘΕΑΤΡΟ ΣΥΣΚΕΦΩΝ - ΠΡΟΒΟΛΩΝ	14. ΜΟΥΣΕΙΟ ΣΙΔΗΡ. ΣΤΑΘΜΟΥ ΑΓ. ΑΝΑΡΓΥΡΩΝ
4. ΚΥΛΙΚΕΙΟ ΜΕ ΤΡΑΠΕΖΟΚΑΘΙΣΜΑΤΑ	15. ΑΓΟΡΑ ΤΡΟΦΙΜΩΝ - FOOD MARKET
5. ΑΙΘΟΥΣΕΣ ΓΙΑ ΕΚΘΕΣΕΙΣ	16. ΥΠΑΙΘΡΙΟΣ ΧΩΡΟΣ ΣΤΑΘΜΕΥΣΗΣ
6. ΠΕΡΙΚΛΕΙΣΤΟΣ ΧΩΡΟΣ ΜΕ ΝΕΡΟ	17. ΑΙΘΟΥΣΕΣ ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΕΩΝ
7. ΒΑΓΟΝΙΑ - ΚΑΝΤΙΝΕΣ ΜΕ ΤΡΑΠΕΖΟΚΑΘΙΣΜΑΤΑ	18. ΠΡΟΣΒΑΣΙΜΟΙ ΕΣΩΣΤΕΙ
8. ΠΑΙΔΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ	19. ΑΙΘΡΙΟ
9. ΔΗΜΟΣΙΑ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ	20. ΚΕΝΤΡΙΚΟΣ ΔΙΑΔΡΟΜΟΣ
10. ΚΑΦΕ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ	21. ΓΡΑΦΕΙΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ
11. ΓΡΑΦΕΙΑ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΑΡΙΟΥ - ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΣ	22. ΣΚΑΛΕΣ ΑΝΑΓΩΓΗΣ - ΚΕΝΤΡΙΚΟΣ ΧΩΡΟΣ

ΚΑΤΟΨΗ ΙΣΟΓΕΙΟΥ ΚΑΛΩΣΚΑ 1:500

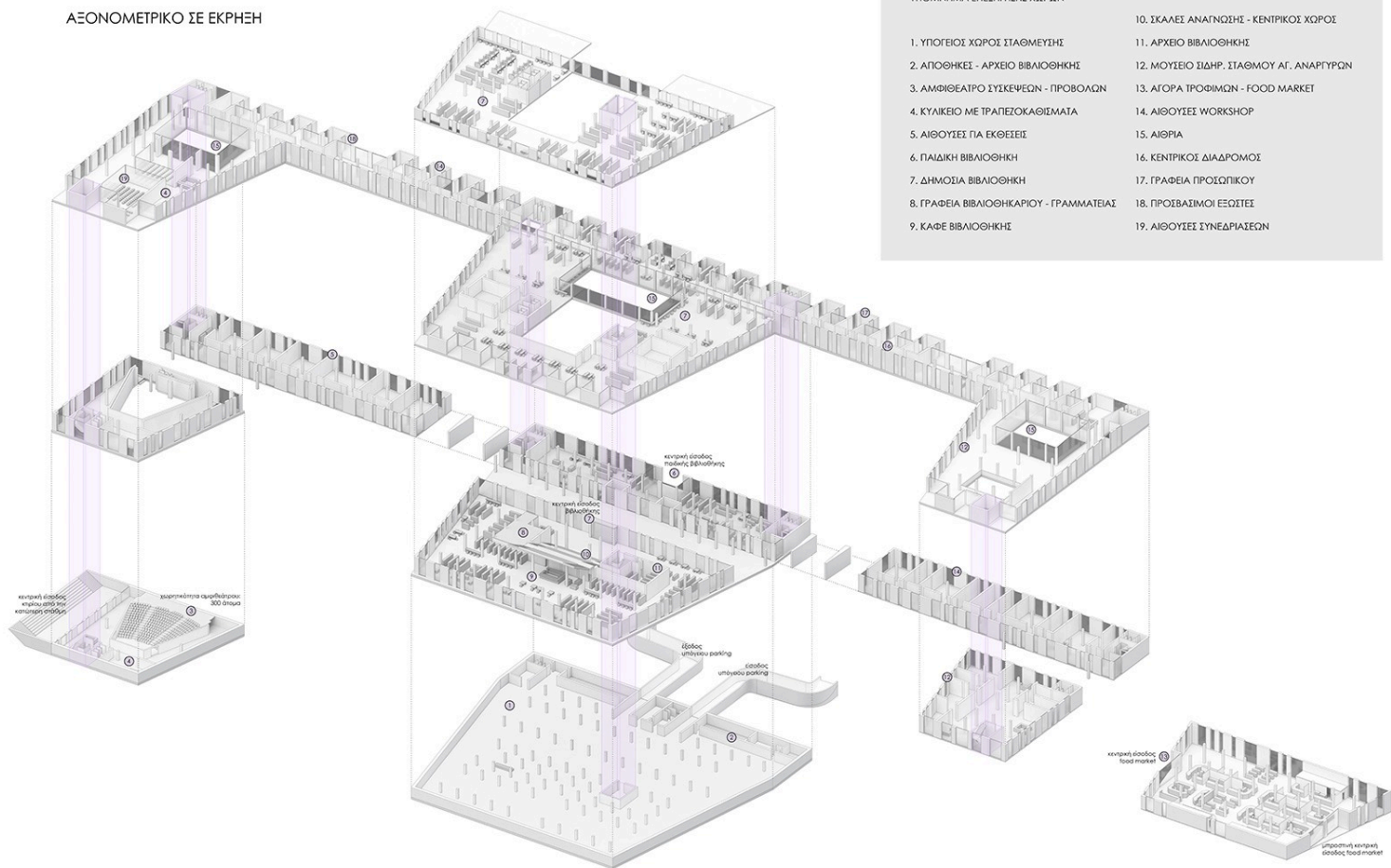
ΚΑΤΟΨΗ Α' ΟΡΟΦΟΥ ΚΑΛΩΣΚΑ 1:500

ΚΑΤΟΨΗ Β' ΟΡΟΦΟΥ ΚΑΛΩΣΚΑ 1:500

ΑΞΟΝΟΜΕΤΡΙΚΟ ΣΕ ΕΚΦΡΕΣΗ

κενά - πλήρη

χώροι πρασίνου - βλάστηση

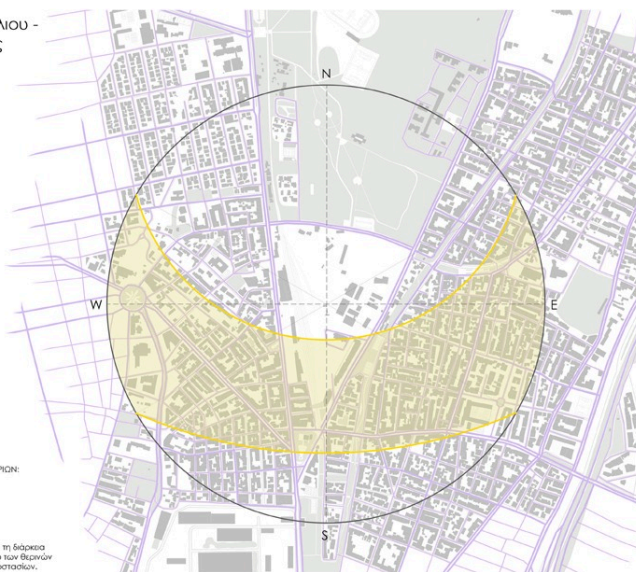

συνδέσεις

1. ΜΕΤΟ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΙΚΟ ΠΑΡΚΟ "ΑΝΤΩΝΗΣ ΤΡΙΤΣΗΣ"
2. ΜΕΤΗΝ ΠΛΑΤΕΙΑ ΑΓΙΩΝ ΑΝΑΡΤΥΡΩΝ
3. ΜΕΤΗΝ ΠΛΑΤΕΙΑ ΛΙΟΥ (ΚΟΜΒΟΣ)
4. ΜΕ ΑΘΛΗΤΙΚΕΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ - ΓΗΠΕΔΑ
5. ΜΕ ΠΑΡΚΟ ΠΡΑΣΙΝΟΥ
6. ΜΕ ΤΟΝ ΠΟΔΗΛΑΤΟΔΡΟΜΟ
7. ΜΕ ΤΟ ΠΑΡΚΟ ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗΣ
8. ΜΕ ΤΟ ΔΗΜΑΡΧΕΙΟ

πορεία ήλιου - ηλιασμός

κυκλοφορία

- ΔΡΟΜΟΙ ΜΕΓΑΛΗΣ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΣ
- ΔΡΟΜΟΙ ΜΙΚΡΗΣ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΣ
- ΜΟΝΟΠΑΤΙΑ ΠΕΩΝ
- ⊕ ΠΟΔΗΛΑΤΟΔΡΟΜΟΣ

πηγές θορύβου

- ΑΡΤΗΡΕΣ - ΔΡΟΜΟΙ
- ΠΗΓΕΣ ΕΚΠΟΜΠΗΣ ΔΥΝΑΤΟΥ ΉΧΟΥ - ΟΥΡΥΣΤΟΙ

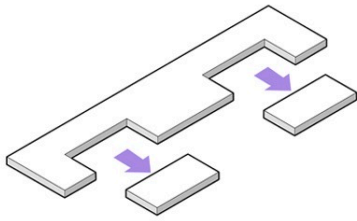

Προτείνεται, λοιπόν, μια επέμβαση που θα συνδυάζει μία σειρά κοινωνικών και πολιτιστικών λειτουργιών, όπως είναι: η τέχνη, η εκπαίδευση, ο αθλητισμός, ο πολιτισμός, η αναψυχή και η εμπορική δραστηριότητα και θα περιλαμβάνει τόσο κτιριακές εγκαταστάσεις όσο και υπαίθριους ειδικά διαμορφωμένους χώρους.

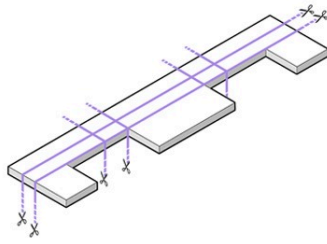
Αναλυτικότερα, ο βασικός και μεγαλύτερος κτιριακός όγκος φιλοξενεί μία δημόσια και μία παιδική βιβλιοθήκη, μουσείο για τον Παλιό Σιδηροδρομικό Σταθμό, αίθουσες workshop, αίθουσες συνεδριάσεων,

αίθουσες για εκθέσεις, μεγάλο υπόγειο parking, και τα άλλα δύο μικρότερα κτίρια ένα food market και ένα με βοηθητικούς χώρους αθλητικών εγκαταστάσεων αντίστοιχα.

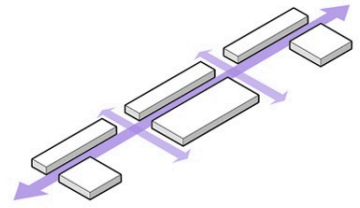
Τα στάδια δημιουργίας και σχεδιασμού του βασικού κτιρίου και η τελική ογκοπλασία του

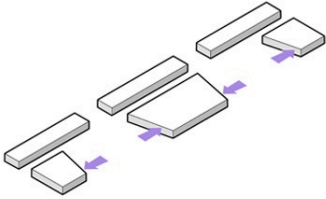
1. Δημιουργία βασικού όγκου του ισογείου και αφαίρεση δύο τμημάτων του.

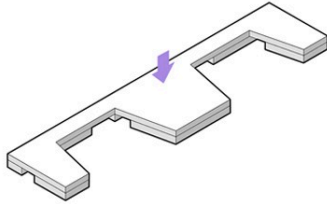
2. Τομή του όγκου κατά μήκος και κατά πλάτος.

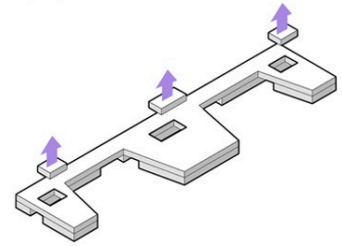
3. Οι κτιριακοί όγκοι μετά τη δημιουργία ανοιγμάτων - περασμάτων.

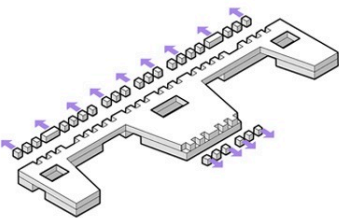
4. Διαμόρφωση των όγκων με μικρές κλίσεις στις πλάγιες πλευρές τους.

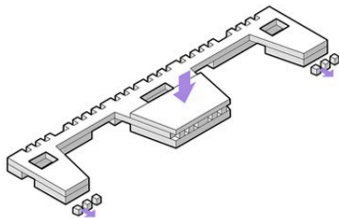
5. Τοποθέτηση ορόφου.

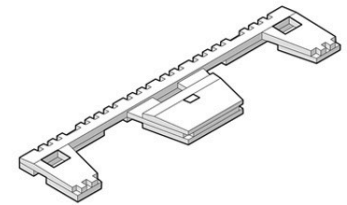
6. Αποσυμφόρηση του συμπαγούς ορόφου με τη δημιουργία ανοιγμάτων - αιθρίων.

7. Δημιουργία μίας σειράς εσοχών και προεξοχών στις δύο όψεις του ορόφου.

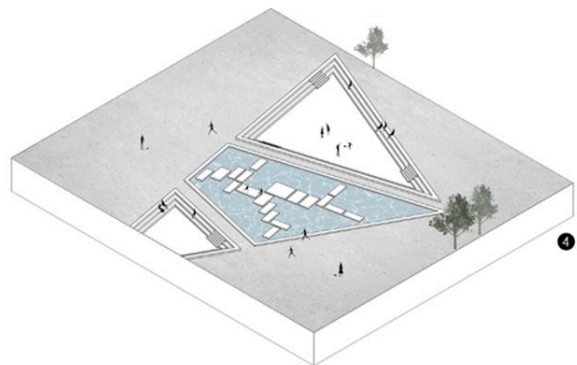
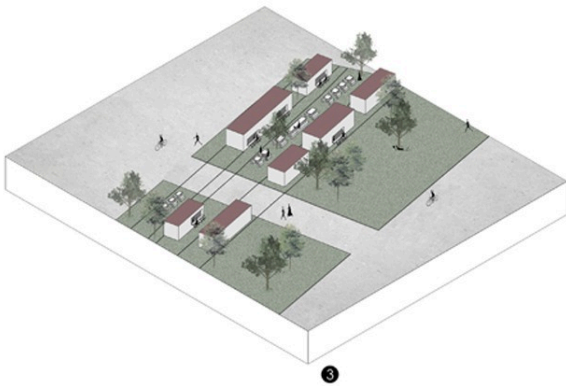
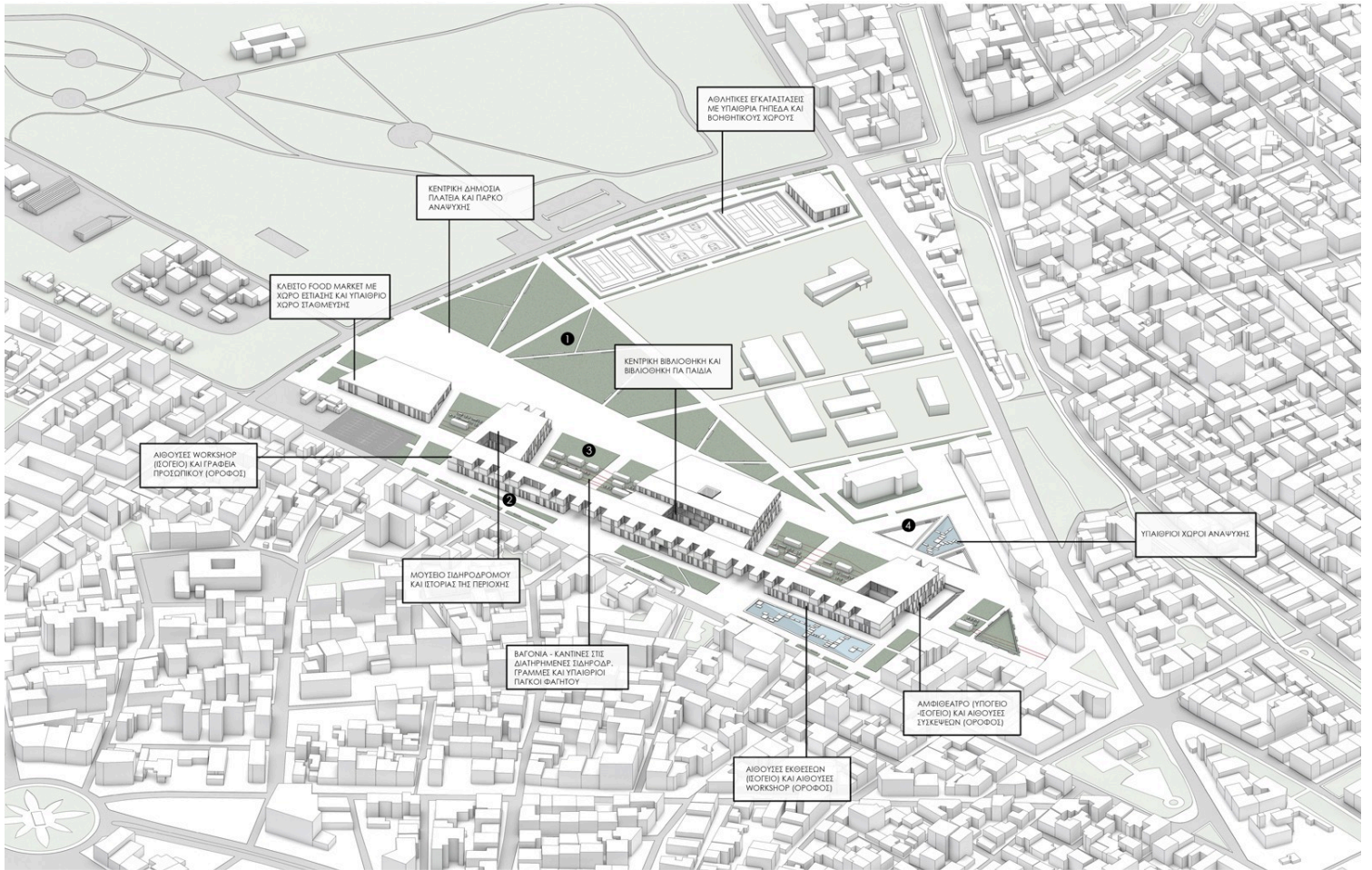
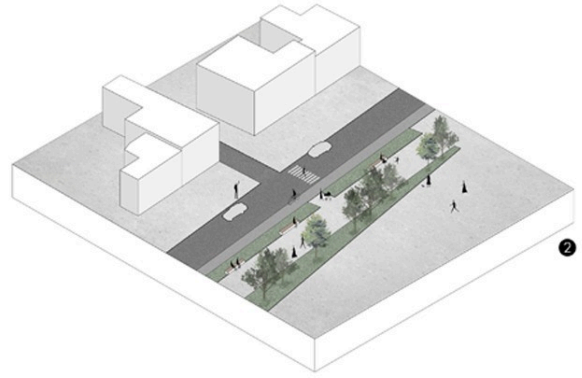
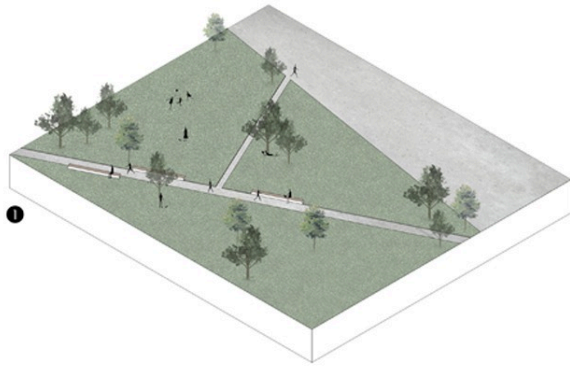

8. Προσθήκη ενός επιπλέον ορόφου στο ενδιάμεσο τμήμα της ογκοπλασίας.

9. Τελική ογκοπλασία κτιρίου.

ΑΞΟΝΟΜΕΤΡΙΚΑ ΣΗΜΕΙΑΚΩΝ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΩΝ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

Όσον αφορά τον περιβάλλοντα χώρο, οι διαμορφώσεις που έγιναν είναι οι εξής: υπαίθριες αθλητικές εγκαταστάσεις - γήπεδα, πάρκο πρασίνου, υπαίθριοι αμφιθεατρικοί χώροι ποικίλων χρήσεων, περικλειστοί χώροι νερού, μεγάλες πλατείες, υπαίθριοι χώροι στάθμευσης και ένας διαμήκης άξονας περιπάτου παράλληλα στις διατηρημένες σιδηροδρομικές γραμμές, πάνω στις οποίες τα βαγόνια μετατράπηκαν σε καντίνες.

πρόγραμμα

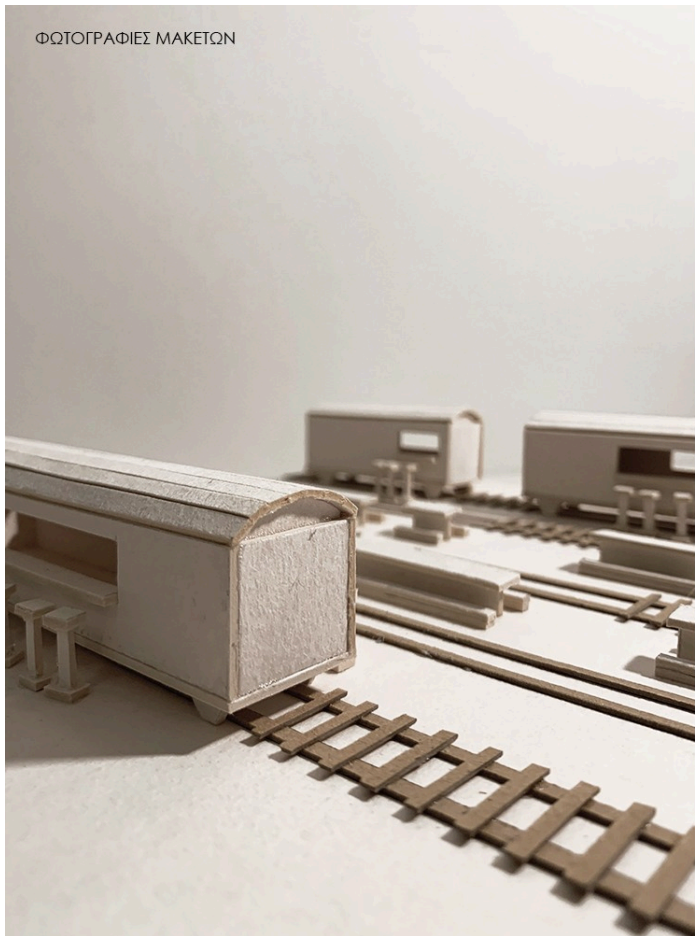

ΕΙΚΟΝΑ ΑΠΟ ΤΟ ΝΟΤΙΟΔΥΤΙΚΟ ΤΜΗΜΑ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ
ΑΠΟ ΤΟ ΥΨΟΣ ΕΞΩΣΤΗ ΠΟΛΥΚΑΤΟΙΚΙΑΣ

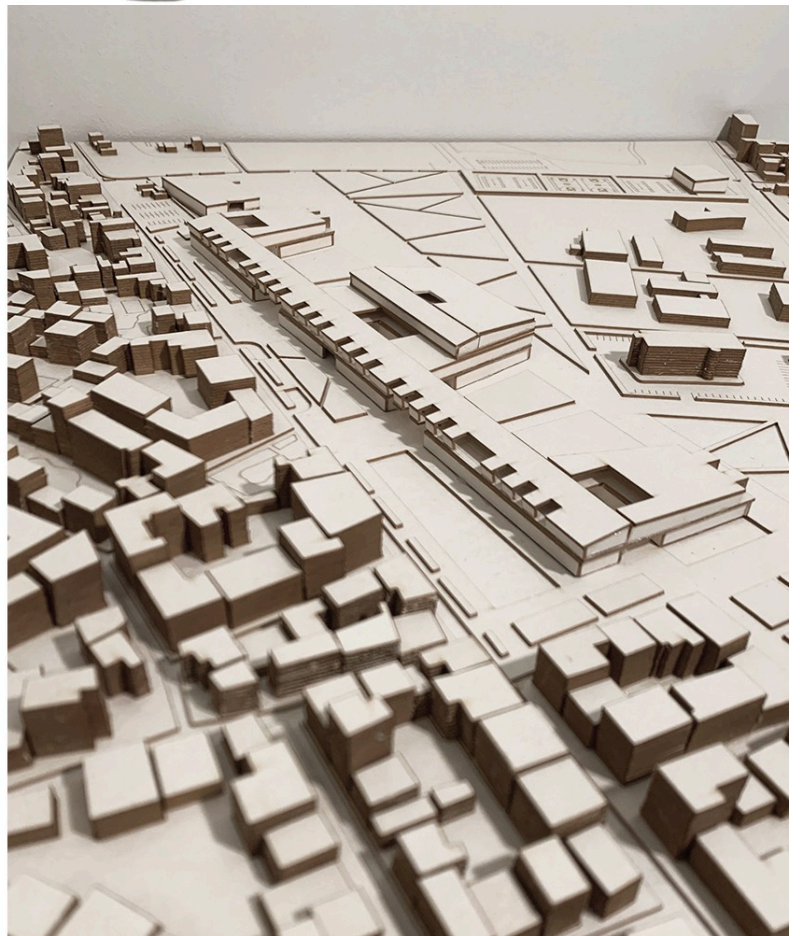

ΕΙΚΟΝΑ ΑΠΟ ΤΟΝ ΚΕΝΤΡΙΚΟ ΧΩΡΟ ΤΗΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ

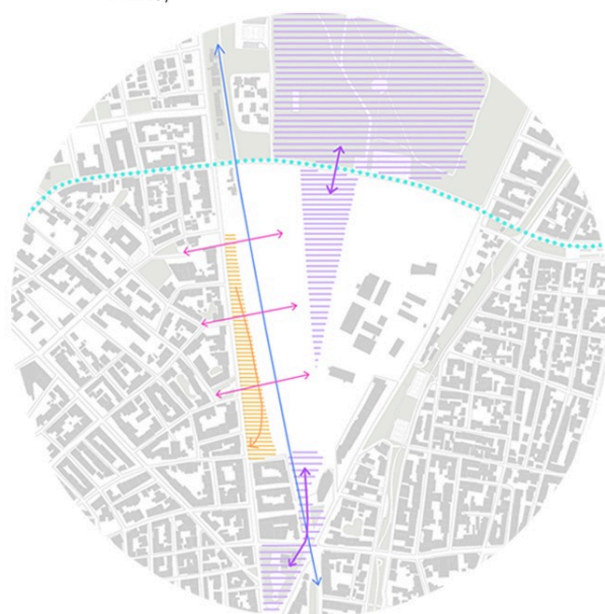
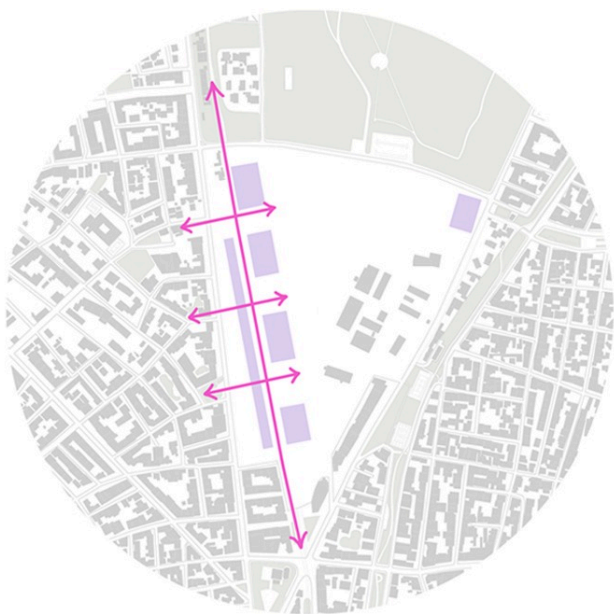
ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΕΣ ΜΑΚΕΤΩΝ

- ΚΤΙΡΙΑΚΟΣ ΟΓΚΟΣ
- ΔΙΟΔΟΙ ΔΙΕΛΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΣΥΝΔΕΣΗΣ ΑΣΤΙΚΟΥ ΙΣΤΟΥ ΚΑΙ ΟΙΚΟΠΕΔΟΥ

- ΣΥΣΤΗΜΑ ΠΡΑΣΙΝΟΥ
- ΑΣΤΙΚΗ ΠΛΑΤΕΙΑ
- ΚΕΝΤΡΙΚΟΣ ΑΞΟΝΑΣ

- ΣΥΝΔΕΣΗ ΜΕΤΑΞΥ ΠΡΑΣΙΝΟΥ, ΑΣΤΙΚΗΣ ΠΛΑΤΕΙΑΣ ΚΑΙ ΥΠΑΡΧΟΝΤΟΣ ΑΣΤΙΚΟΥ ΙΣΤΟΥ
- ΣΥΝΔΕΣΗ ΠΡΑΣΙΝΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ (ΓΡΑΜΜΙΚΟ ΠΑΡΚΟ)

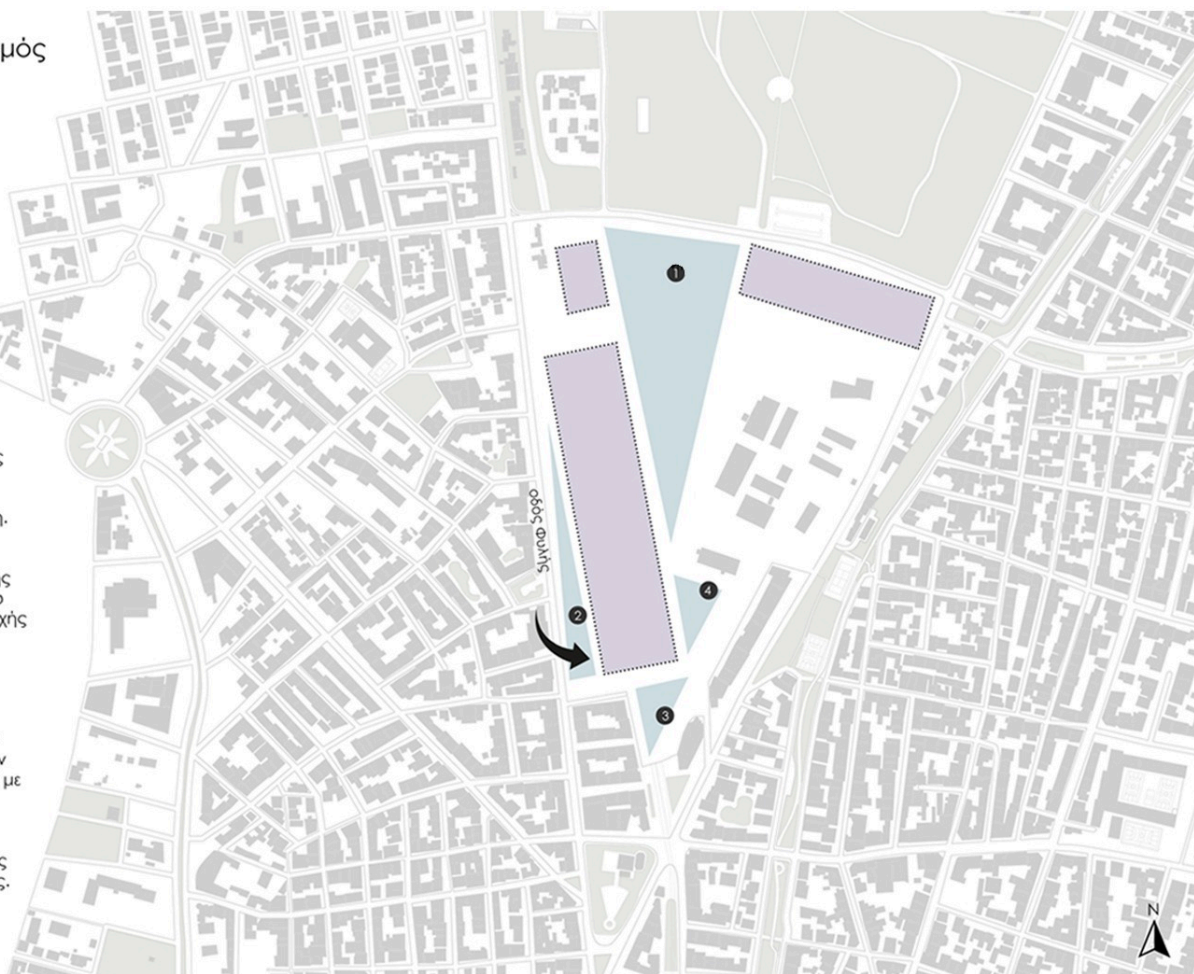

στρατηγικός σχεδιασμός

- ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΔΗΜΟΣΙΟΣ ΧΩΡΟΣ
- ΟΡΙΟΘΕΤΗΜΕΝΟΣ ΧΩΡΟΣ ΤΟΠΟΘΕΤΗΣΗΣ ΚΤΙΡΙΩΝ

Με την ελάχιστη κλίση του βασικού κτιριακού όγκου κατά 5 μοίρες από τον βασικό οδικό άξονα επιτυγχάνονται τα εξής:

- 1 Δημιουργία μεγάλου δημόσιου χώρου - πλατείας στο βόρειο τμήμα της περιοχής σε συνέχεια της έκτασης του πάρκου Τρίτη.
- 2 Δημιουργία μίας πιο αστικής πλατείας - δημόσιου χώρου στο δυτικό τμήμα της περιοχής δίπλα στην κεντρική οδό Φυλής.
- 3 Δημιουργία ενός μικρού δημόσιου χώρου στο νότιο τμήμα που συνορεύει με την πλατεία Αγίων Αναργύρων με την οποία και γίνεται η διασύνδεση.
- 4 Δημιουργία μικρής πλατείας στο εσωτερικό της περιοχής.

Student: Sophia-Dimitra Vintsi
 Supervisor: Fabiano Micocci
 Project Category: Diploma Thesis
 September 2022
 Department Of Architecture, University Of Thessaly
 Location: Agioi Anargyroi, Attica, Greece
 Area: 75,036 m² (square meters)

In this Architecture Diploma Thesis, the urban renewal and re-creation of the area surrounding the Old OSE Train Depot / Old Railway Station of Agioi Anargyroi in Attica, is being presented and analyzed thoroughly.

To be more specific, this used to be an area with a lot of traffic and locomotion, as it constituted a central passage for the public railway system from 1884, with the Railway Station of Agioi Anargyroi being located there. The station was interconnected with two other railway lines, those of Piraeus - Patras and Lavrion - Agioi Anargyroi. After the last operating year of the station in 2007, the area was abandoned and remained unexploited till this day. Nowadays, the area consists of buildings in a bad condition (not suitable for reuse), old vehicles, abandoned railway system and wagons which are used as homes by the homeless.

This abandoned area of 75,036 m² has been a point of interest since there are prospects of creating a remarkable urban space, so that it can be reintegrated dynamically in the city. Considering the fact that the area is part of the wider region of the western district of Athens, where social and cultural infrastructures are minimal, the Urban Renewal proposal aims to upgrade the area, which is in a very unique location, where the Antonis Tritsis Metropolitan Park is located at the northern part of the area, the Agioi Anargyroi Square in the south, the facilities of the City Hall of Agioi Anargyroi and a Recycling center in the east and a bike road.

After a thorough research of the area and an extensive analysis of the data acquired, the procedure of the strategic design was initiated in order to conclude to the best suitable program for the area.

The main “pillars” for designing the area, is the need to create a harmonious connection with the surrounding area of the Antonis Tritsis Park, the Agioi Anargyroi square and the urban footprint. More specifically, the urban renewal emphasizes in shaping large public spaces, urban squares and green spaces. The linear axis that connects the northern with the southern part of the area will be a pedestrian road nearby the railway system.

Therefore, the concept that is being proposed during this project combines a series of social and cultural activities such as art, education, sports, culture, recreation and commerce.

More specifically, the largest building, houses a public library and a children’s one, a museum for the old railway station, workshop rooms, meeting rooms, spaces designed for hosting exhibitions, a large underground parking and two smaller buildings, one that accommodates a food market and the other one for sports facilities.

Regarding the surrounding area, the configurations made are: outdoor sports facilities - courts, green parks, multipurpose outdoor amphitheatres, enclosed water areas, large urban squares, outdoor parking areas and a pedestrian axis parallel to the preserved railway lines on which the wagons are turned into canteens.